

men det indskrænker sig jo netop til Medlemmer af Folketirken; det maa man lægge mærke til, men det maa den ærede Rigsbudsmand have overseet, ellers vilde han ikke have yttret sig, som han gjorde, thi han talte om, at der vilde komme Præster af en fremmed Retning, han talte om saa forskjellige religiøse Partier, at de vilde vække Splid og Uenighed, idet den Ene ligeover den Anden vilde paastaae, at hans Mening var den eneste rigtige. Men Medlemmerne af Folketirken skulle jo være og ere enige i det Grundvæsentlige, og, saa forskellige vore Præster end kunne være, maae vi dog erindre, at den Ene overfor den Anden ikke maa kunne siges at bevæge sig i en fremmed Retning; thi ellers vilde han ikke være bleven ansat af Staten; han vilde ikke være bleven Embedsmand i Folketirken, naar ikke den udøvende Magt, Kongen og den vedkommende ansvarlige Minister, vidste om ham, at han var en Mand, der deelte Folketirkens Tro. Præsterne maae være saa forskellige, de være ville, saa ligger dog deri, at de af den øverste Statsmagt ansættes i Folketirken, deri, at Staten fordrer, at de skulle anses som berettigede Præster i Folketirken, at den Ene ikke mere end den Anden kan siges at tilhøre en fremmed Retning. Desuden mener jeg, at en Lovbestemmelse, der klart siger, hvorledes Enhver har at forholde sig, og hvad hans Net er, netop vil forebygge Splid og Riv. Hvorfor er der nu oftere Splid og Riv? Fordi der ingen Regler er, fordi man paa den ene Side ønsker at nyde den Net, som man anseer for naturlig og hørende til Loven om Sognebaandets Løsning, medens man paa den anden Side med Uvillie seer paa den nævnte Lov, og da der ikke er nogen Bestemmelse, som paalægger de Vedkommende at finde sig i, at der kommer en fremmed Præst, saa ville de heller ikke gjøre det. Saa snart dette derimod blev bestemt, saa at Enhver vidste det, saa var der jo ikke Tale om Splid eller Riv, og alle de Regler, der maatte anses fornødne for at forebygge saadan Splid og Riv, ville jo kunne gives, idet § 3 siger, at det, der er fornødent for Afbenyttelsen af den omhandlede Net, fastsættes af vedkommende Minister. Naar der her er talt om en vis Mand, og naar den

ærede Minister meente, at det ikke var rigtigt at drage denne Sag frem her, saa siger jeg, at efterat dette nu engang er nævnt, vil jeg ogsaa drage den Sag frem; men i modsat Retning, idet jeg vil sige, at den ærede Minister efter min Mening ikke var berettiget til at give en Brettesættelse, saalænge der ikke findes Regler for, hvorledes det Forhold bør være; den Enes Mening er ligesaa god som den Andens, saalænge hverken Lovgivningen eller Administrationen har bestemt Noget i den Retning, og fordi en Embedsmand seer en Sag paa en anden Maade end en anden, derfor er det aldeles urigtigt og efter min Mening uberettiget fra vedkommende Ministers Side at dable eller ivrettesætte ham. Det vilde først kunne gøres, naar der idetmindste forelaa et ministerielt Circulaire om, hvorledes Ministeriet betragtede Sagen; naar der altsaa var givet en saadan Anviisning, og Vedkommende ikke fulgte den, saa hørte det sig til, at Ministeren som den Overordnede ivrettesatte den Underordnede, men saalænge der ikke gives nogen almindelig Anviisning, seer jeg ikke, hvorledes Ministeren kan give ham en Brettesættelse. Ja, han maa taale den, thi hvad skal han gjøre, men jeg mener, at han i sit Hjerte maa ansee den for ikke berettiget givet.

Den anden ærede Taler (Kroggh) yttrede sig med Velvilje for Lovforslaget, og det vidste jeg, han vilde gjøre, da han, som han ogsaa oplyste, gjorde det Samme forrige Gang. Der er altsaa ikke videre Opfordring for mig til at gaae ind paa hans Bemærkninger, men jeg skal dog sige et Par Ord derom. Han meente, at denne Lov vilde gjøre, at samtlige Præster maatte ansee sig for „anstillede“ ved alle Landets Kirker; men det var jo forsværgeligt, thi de kunde jo ikke dele sig saaledes, at alle Landets Præster kunde „anstilles“ ved alle Landets Kirker — det er en Umulighed. Meningen maa vel have været den, at enhver Præst skulde kunne ansee sig som Præst for alle Landets Menigheder eller ansee sig berettiget til at udøve sin Virksomhed i samtlige Landets Kirker, men der maa man jo gjøre opmærksom paa, at det ikke er Præstens Vilje, hvorefter her tales. Følge den bestaaende Lov er det jo Menighedens Medlemmer, der ved de kirkelige Handlingers Udførelse have